TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı: 20803
Tarih: 23/01/2026

52027

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet KAMAÇ

Diyarbakır Milletvekili

Karayolu yük taşımacılığı, Türkiye'nin üretim, ticaret ve tedarik zincirinin temel unsurlarından biridir. Tarımsal ürünlerden sanayi mallarına kadar pek çok ürünün taşınmasını sağlayan bu sektör, ekonomik hayatın devamlılığı açısından stratejik bir öneme sahiptir. Ancak kamyon ve TIR işletmecileri ile şoförler; artan akaryakıt, bakım-onarım, yedek parça, vergi ve sigorta giderleri, nakliye ücretlerinin belirlenmesindeki sorunlar ve ödeme süreçlerindeki aksaklıklar nedeniyle ciddi ekonomik güçlüklerle karşılaşmaktadır.

Nakliye ücretlerinin gerçek işletme maliyetlerini karşılayacak biçimde belirlenmemesi, taşımacıların gelirlerini ve sektördeki faaliyetlerin sürdürülebilirliğini olumsuz etkilemektedir. Yükleme ve boşaltma noktalarında yaşanan uzun beklemeler de araçların yeni taşıma işi yapmasını engellemekte, buna karşın yakıt ve işletme giderlerinin devam etmesine neden olmaktadır. Bu nedenle nakliye ücretlerinin belirlenme biçiminin, bekleme sürelerinin ve bu süreler için ücret ödenmesine ilişkin uygulamaların değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Yurt içi ve uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde maliyet ve rekabet koşullarına ilişkin farklılıklar, yetki belgeleri ve aracılık ilişkileri de sektör temsilcilerinin çözüm beklediği konular arasındadır. Bunun yanında şoförlerin çalışma ve dinlenme süreleri, takograf uygulamaları, sürücü belgelerinin ceza puanı nedeniyle geri alınmasının mesleki faaliyetlere etkisi ve güvenli TIR parklarının yetersizliği hem çalışanların haklarını hem de trafik güvenliğini ilgilendirmektedir.

Karayolu yük taşımacılığının sürdürülebilirliğinin sağlanması, taşımacıların ekonomik sorunlarının giderilmesi, adil rekabet koşullarının güçlendirilmesi ve şoförlerin güvenli çalışma ve dinlenme imkânlarına erişebilmesi için mevcut uygulamaların bütünlüklü biçimde incelenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığın yürüttüğü çalışmaların, mevcut düzenlemelerin uygulamadaki sonuçlarının ve sektörün taleplerine yönelik planlanan adımların açıklığa kavuşturulması amacıyla aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın karayolu yük taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren kamyon ve TIR işletmecilerinin maliyetleri, gelirleri ve karşılaştıkları yapısal sorunlara ilişkin yürüttüğü bir çalışma var mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?
2. Nakliye ücretlerinin kilometre, yakıt tüketimi ve güncel işletme maliyetleri esas alınarak belirlenmesine yönelik bir tarife sistemi oluşturulması planlanmakta mıdır? 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 11'inci maddesi kapsamında taban ve tavan ücret belirleme yetkisi hangi koşullarda kullanılmaktadır?
3. Yükleme ve boşaltma noktalarında araçların uzun süre beklemesi nedeniyle oluşan zaman ve gelir kaybının önlenmesi amacıyla bekleme sürelerinin kayıt altına alınması ve belirli sürelerin aşılması hâlinde taşımacıya bekleme ücreti ödenmesini sağlayacak bir düzenleme yapılması düşünülmekte midir?
4. Yurt içi ve uluslararası taşımacılık yapan işletmelerin akaryakıt, vergi, yetki belgesi ve diğer işletme maliyetleri bakımından karşılaştıkları farklılıklar Bakanlığınız tarafından incelenmekte midir? Türk taşımacılık şirketlerinin yurt dışında şirket kurmaya yönelmesinin nedenlerine ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır?
5. Taşımacılık sektöründe komisyonculuk ve aracılık faaliyetlerinin nakliye ücretlerine, taşımacıların pazarlık gücüne ve ödeme süreçlerine etkilerine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan şikâyetler bulunmakta mıdır? Bu alanda şeffaflığı ve adil rekabeti sağlamaya yönelik denetimler yürütülmekte midir?
6. Karayolu yük taşımacılığında kullanılan yetki belgelerinin düzenlenmesi, yenilenmesi, askıya alınması ve durdurulmasına ilişkin uygulamalarda sektör temsilcilerinin dile getirdiği sorunların giderilmesi amacıyla bir çalışma yürütülmekte midir?
7. Türkiye genelinde mevcut TIR ve kamyon parklarının sayısı, kapasitesi ve bölgesel dağılımı nedir? Özellikle ana ulaşım güzergâhlarında güvenli park ve dinlenme alanlarının artırılmasına yönelik planlanan yatırım veya projeler bulunmakta mıdır?
8. Takograf uygulamaları ile şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine ilişkin denetimlerde karşılaşılan sorunların giderilmesi, sürücülerin güvenli ve uygun koşullarda dinlenebilmesi için Bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
9. Karayolu yük taşımacılığı sektörünün sorunlarının çözümü için ilgili bakanlıklar, meslek kuruluşları, şoför örgütleri ve sektör temsilcileriyle düzenli istişare mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?